

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра хірургії № 2

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з науково-педагогічної роботи

Світлана КОТЮЖИНСЬКА

01 вересня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ХІРУРГІЯ»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 222 «Медицина»

Освітньо-професійна програма: Медицина

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Медицина» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 222 «Медицина» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол № 9 від 23 червня 2022 року).

Розробники:

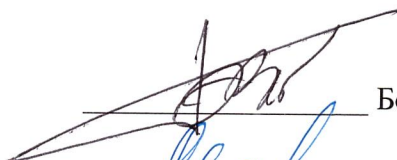
д.мед.н., професор Запорожченко Б.С.,

к.мед.н., доцент Бородаєв І.Є.,

к.мед.н., доцент Муравйов П.Т.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри хірургії № 2
Протокол № 10 від 27.06.2022 р.

Завідувач кафедри

Борис ЗАПОРОЖЧЕНКО

Погоджено із гарантом ОПП

Валерія МАРІЧЕРЕДА

Схвалено предметною цикловою методичною комісією з хірургічних дисциплін ОНМедУ
Протокол № 6 від 30.06.2022 р.

Голова предметної циклової методичної комісії
з педіатричних дисциплін ОНМедУ

Василь МІЩЕНКО

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____
Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____
Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни:

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Загальна кількість:	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	<i>Денна форма навчання</i>
Кредитів - 4,0		<i>Обов'язкова дисципліна</i>
Годин - 120	Спеціальність 222 «Медицина»	<i>Рік підготовки: 4</i>
Змістових модулів- 2	Рівень вищої освіти другий (магістерський)	<i>Семестри VII- VIII</i>
		<i>Лекції (6 год.)</i>
		<i>Семінарські (0 год.)</i>
		<i>Практичні (74 год.)</i>
		<i>Лабораторні (0 год.)</i>
		<i>Самостійна робота (40 год.)</i>
		<i>у т.ч. індивідуальні завдання (0 год.)</i>
		<i>Форма підсумкового контролю - діф.залик</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни, компетентності, програмні результати навчання.

Мета: оволодіння здобувачами систематизованими знаннями з організації хірургічної допомоги і профілактики хірургічної патології органів черевної порожнини; формування практичних умінь з використання засобів діагностики при гострій хірургічній патології; оволодіння навичками діагностики та постановки діагнозу у хірургічних хворих; знайомство з принципами хірургічного лікування при патології органів черевної порожнини, оволодіння алгоритмами діагностики термінальних станів, клінічної смерті та проведення заходів для підтримки життя; опанування вмінням діагностувати різноманітні травматичні ушкодження органів черевної порожнини та надавати при них медичну допомогу, засвоєння принципів лікування травматичних ушкоджень в умовах хірургічного стаціонару; знайомство з основами трансплантології; оволодіння знаннями з основ клінічної онкології; формування практичних умінь щодо обстеження хірургічного хворого і оформлення його результатів в медичній карті стаціонарного хворого.

Завдання:

- формування вмінь та навичок роботи у команді лікарів у процесі надання медичної допомоги;
- зробити здобувача учасником процесу надання медичної допомоги від моменту госпіталізації пацієнта до виписки зі стаціонару;
- набуття практичних навичок для діагностики і диференціальної діагностики при різноманітних хірургічних патологічних процесах, отримання вмінь щодо вибору лікувальної програми і засобів профілактики при хірургічній патології;
- оволодіння професійними практичними навичками з питань діагностики патології органів черевної порожнини;
- засвоєння знань про особливості застосування різних трансплантатів, про деонтологічні та юридичні аспекти при трансплантації;
- набуття навичок і вмінь для обстеження хірургічного хворого та оформлення результатів у відповідній медичній документації;
- сформувати особисту відповідальність за оволодіння знаннями та навичками.
- формування морально-етичних та деонтологічних якостей при професійному спілкуванні з хворим.

Процес навчання дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Загальних (ЗК):

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності
- ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення
- ЗК7. Здатність працювати в команді
- ЗК8. Здатність до міжособистої взаємодії
- ЗК11. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел
- ЗК12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків
- ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
- ЗК16. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

Спеціальних(СК):

- СК1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані
- СК2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів
- СК3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання
- СК4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань
- СК5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань
- СК6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань
- СК7. Здатність до діагностування невідкладних станів
- СК8. Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги
- СК10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій
- СК11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності
- СК16. Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм
- СК24. Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами
- СК25. Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів
- СК26. Здатність визначати тактику ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду
- СК27. Здатність до вміння діагностувати та визначати тактику ведення хворих на позалегеневі й поширені форми туберкульозу, у т.ч. ко-інфекцію ТБ/ВІЛ з хіміорезистентним перебігом

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
- ПРН2. Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.
- ПРН3. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.
- ПРН4. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду

хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).

ПРН5. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.

ПРН6. Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).

ПРН7. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

ПРН8. Визначити головний клінічний синдром або симптом, яким обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.

ПРН9. Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміння обґрунтувати персоналізовані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

ПРН10. Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН14. Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомогу при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.

ПРН15. Організувати надання медичної допомоги та лікувально-евакуаційних заходів населенню та військовослужбовцям в умовах надзвичайних ситуації та бойових дій, в т.ч. у польових умовах.

ПРН17. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН18. Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини, тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів.

ПРН21. Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.

ПРН24. Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Знати:

- клініку, діагностику, лікування найбільш поширених хірургічних захворювань органів

черевної порожнини;

- сучасні концепції вітчизняної і зарубіжної теоретичної і практичної хірургії;
- основні принципи організації хірургічної допомоги населенню України;
- основи організації раціонального режиму і лікування хірургічного хворого;
- загальні елементи догляду за хірургічними хворими;
- клінічні прояви термінальних станів, їх діагностику, стадії і заходи при проведенні серцево-легеневої реанімації;
- загальні питання онкології та трансплантології;
- теоретичні аспекти хронічних захворювань органів черевної порожнини;
- загальні питання хірургічної та ВІЛ-інфекції;
- методiku обстеження хворого, особливості обстеження хворого з хірургічною патологією;
- структуру медичної карти стаціонарного хворого.

Вміти:

- зібрати анамнез та правильно оцінити стан хірургічного хворого;
- провести фізикальне обстеження усіх органів і систем;
- оцінити показники пульсу та артеріального тиску;
- скласти індивідуальну діагностичну програму;
- скласти індивідуальну програму післяопераційного ведення пацієнта;
- робити перев'язки; доглядати за дренажами; промивати дренажі та вводити в них лікарські препарати; видаляти дренажі; знімати шви; робити очисну клізму; дренувати та промивати шлунок;
- в\в вводити лікарські препарати, встановлювати в\в катетер;
- правильно оцінити наявність, локалізацію та ступінь вираженості болючості та дефансу м'язів передньої черевної стінки та поперекової ділянки.;
- продемонструвати симптом Щоткіна-Блюмберга та оцінити його вираженість (негативний, слабо позитивний, позитивний, різко позитивний);
- інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень (рентгенографія, УЗД, КТ);
- визначати показання до оперативного втручання;
- асистувати при виконанні операцій та виконувати окремі етапи оперативного втручання;
- встановити наявність або відсутність синдрому поліорганної недостатності, (дисфункції): гострої дихальної недостатності; гострої серцево-судинної недостатності; гострої печінкової недостатності; гострої ниркової недостатності; гострої недостатності шлунково-кишкового тракту; енцефалопатії;
- проводити диференційну діагностику з іншими гострими захворюваннями органів черевної порожнини, грудної порожнини інших органів та систем;
- визначати показання до консервативного лікування, оперативних втручань (мініінвазивних та „відкритих” в залежності від ускладнень захворювання);
- визначити показання до виконання мініінвазивних та „відкритих” оперативних втручань;
- визначити термін, обсяг і місце проведення консервативної терапії (хірургічне відділення, відділення анестезіології та реанімації) передопераційної підготовки за наявними показаннями;
- оформлення медичної карти стаціонарного хворого, виписки з медичної карти стаціонарного хворого, листа непрацездатності, посильного листа на ЛТЕК, санаторно-курортної картки, екстреного повідомлення про інфекційне захворювання, повідомлення про хворого зі злоякісною пухлиною;
- особливості надання невідкладної допомоги хворим з ВІЛ інфекцією;
- читання рентгенограм: оглядова рентгенографія органів черевної порожнини, рентгенографія грудної клітки (пневмоторакс, гідро- чи гемоторакс);
- читання рентгенограм: рентгеноконтрасне дослідження стравоходу та шлунка, товстої та тонкої кишки;
- виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) при поширених захворюваннях.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1 «УРГЕНТНА АБДОМІНАЛЬНА ХІРУРГІЯ»

Тема 1. Гострий апендицит. Гострий апендицит. Анатомофізіологічні відомості. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клініка, діагностика, диференційна діагностика. Тактика лікування. Особливості перебігу гострого апендициту у дітей, вагітних та хворих похилого віку. Діагностична та лікувальна програма. Роль лапароскопічних технологій у діагностиці та лікуванні хворих з гострим апендицитом. Ускладнення гострого апендициту та апендектомії: апендикулярний інфільтрат, апендикулярний абсцес, міжпетльовий, тазовий та піддіафрагмальний абсцеси. Пілефлебіт. Сепсис. Клініка, діагностика, сучасна лікувальна тактика”. Особливості перебігу захворювання у ВІЛ інфікованих та хворих.

Тема 2. Гострий холецистит. Анатомо-фізіологічні особливості жовчних шляхів. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клініка, діагностика, диференційна діагностика. Хірургічна тактика. Особливості клінічного перебігу, клінічної картини гострого холециститу та діагностичної і лікувальної програми у хворих похилого віку та хворих із супутньою патологією. Ускладнення гострого холециститу та холецистектомії (перфорація жовчного міхура, перивезикальний інфільтрат та абсцес, холангіт, холангіогенні абсцеси печінки, жовчний перитоніт, печінкова недостатність, механічна жовтяниця, холецистопанкреатит. Інтраопераційні пошкодження поза печінкових жовчних шляхів, судин, органів черевної порожнини). Діагностика та хірургічна тактика. Роль малоінвазивних методів діагностики та лікування ускладнень.

Тема 3. Гострий панкреатит. Етіологія та патогенез, класифікація гострого панкреатиту. Клініка легкого та важкого гострого панкреатиту. Диференційна діагностика гострого панкреатиту”. Ускладнення гострого панкреатиту: гостра псевдокіста підшлункової залози, абсцес підшлункової залози, поширений перитоніт, некроз стінок порожнинних органів, кровотеча в черевну порожнину, гострі виразки травного каналу, кровотеча з гострих виразок у порожнину травного каналу. Методи діагностики гострого панкреатиту: лабораторні, інструментальні - УЗД, КТ, лапароскопічні. Сучасна лікувальна тактика при гострому панкреатиті. Консервативна терапія. Показання і способи мініінвазивних та відкритих оперативних втручань.

Тема 4. Виразкова хвороба шлунку та ДПК. Гострі ускладнення виразкової хвороби шлунку та 12-палої кишки. Етіологія, патогенез та класифікація виразкової хвороби. Класифікація перфоративних гастродуоденальних виразок. Клініка типової та атипової перфоративної гастродуоденальної виразки. Діагностика та диференційна діагностика типової та атипової перфоративної гастродуоденальної виразки. Рентгенологічні, лапароскопічні методи, та методи УЗД”. „Лікувальна тактика при перфоративній гастродуоденальній виразці. Підготовка хворого до оперативного втручання та вибір оптимального способу виконання оперативного втручання. Консервативна терапія у післяопераційному періоді”. „Етіопатогенез, класифікація виразкової кровотечі. Ендоскопічна класифікація за Форестом. Клініка виразкової кровотечі. Лабораторні та ендоскопічні методи діагностики виразкової кровотечі”. Диференційна діагностика шлунково-кишкових кровотеч”. Лікувальна тактика при виразковій кровотечі: показання до вибору консервативного лікування, ендоскопічних методів гемостазу, оперативного втручання. Вибір методу оперативного втручання при виразковій кровотечі”. Особливості перебігу захворювання у ВІЛ інфікованих та хворих.

Тема 5. Гостра непрохідність кішеника. Актуальність проблеми. Визначення поняття. Етіологія та патогенез. Типова клінічна картина. Класифікація (за етіологією, анатомічною локалізацією, клінічним перебігом). Диференційна діагностика. Особливості обстеження хворого з гострою непрохідністю кишечника”. Механічна непрохідність кишечника. Ранні клінічні ознаки механічної непрохідності кишечника. Сучасні методи діагностики. Особливості передопераційної підготовки: корекція водно- електrolітних

порушень та кислотно-лужного стану. Особливості проведення загального знеболення. Хірургічна тактика при гострій непрохідності кишечника та види оперативних втручань в залежності від її причини. Особливості ведення післяопераційного періоду. Наслідки хірургічного лікування”. Динамічна непрохідність кишечника. Класифікація. Особливості клініки. Принципи консервативного та хірургічного лікування”. Злукова хвороба. Етіологія, патогенез. Клініка. класифікація. Показання до хірургічного лікування. Особливості та види оперативних втручань”.

Тема 6. Гострий перитоніт. Етіологія, патогенез, класифікація гострого перитоніту Клініка місцевого та поширеного гострого перитоніту”. Методи діагностики місцевого та поширеного перитоніту: лабораторні, лапароскопічні, УЗ. Диференційна діагностика гострого місцевого та поширеного перитоніту”. Лікувальна тактика при гострому місцевому (обмеженому та необмеженому), поширеному перитоніті. Пункційні методи лікування. Метод лапаростомії”. Особливості перебігу захворювання у ВІЛ інфікованих та хворих.

Тема 7. Зовнішні та внутрішні грижі живота та їх ускладнення. Зовнішні черевні грижі. Актуальність теми. Класифікація. Етіологія. Патогенез. Клініка захворювання. Сучасні методи обстеження. Загальні принципи хірургічного лікування. Показання та протипоказання до операції”. Грижі білої лінії живота. Пупкові грижі. Післяопераційні грижі. Типова клініка. Класифікація. Диференційна діагностика кожного типу грижі. Методи оперативного втручання: класичні та лапароскопічні”. Пахові та стегнові грижі. Типова клініка. Класифікація. Диференційна діагностика. Способи оперативного втручання (способи Lichtenstein, Silbert, Shouldice, класичні та лапароскопічні) Ускладнення гриж (гострі та хронічні). Види защемлення за механізмом, клінічною картиною. Класична клініка защемлення та його клінічних форм. Диференційна діагностика. Методи обстеження. Особливості оперативного втручання при защемлених грижах. Запалення, травма, кишкова непрохідність, невправимість грижі”. Внутрішні грижі. Класифікація. Етіологія Патогенез. Клініка захворювання. Ускладнення. Лікування. Діафрагмальні грижі. Показання до оперативного лікування. Способи операції при діафрагмальній грижі”.

Тема 8. Курація хворих. Робота студентів з хворими, збирання скарг, анамнезу хвороби і життя, вдосконалення методів фізикального обстеження, робота в ендоскопічному та рентгенологічному кабінетах та у кабінеті УЗ- дослідження. Практичні навички роботи в перев’язочній (догляд за раною, дренажами, зміна пов’язок, видалення дренажів, зняття швів, розведення рани, хірургічна обробка гнійного вогнища). Робота в операційній (асистенція на операціях, катетеризація центральних вен, введення в наркоз, переливання препаратів крові).

Змістовий модуль 2

«ХІРУРГІЧНА ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІЯ ТА ПРОКТОЛОГІЯ»

Тема 9. Хірургія шлунку, дванадцятипалої кишки. Пілородуоденальний стеноз (патогенез, класифікація, клініка, особливості клінічних проявів різних ступенів стенозу, диференційний діагноз, методи дослідження, консервативне та оперативне лікування, види операцій). Дуоденальний стеноз. Пенетрація виразки шлунку та дванадцятипалої кишки (патогенез, залежність клініки від пенетруючого органу, диференційний діагноз, методи дослідження, консервативне та оперативне лікування, види операцій). Малігнізація виразки (стан проблеми, клінічні прояви, диференційний діагноз, методи дослідження, особливості оперативних втручань). Ульцерогенні ендокринні захворювання (первинний гіперпаратиреоз, синдром Золінгера-Елісона, особливості клініки, діагностики та лікування). Хвороби оперованого шлунку (постгастрорезекційні та постваготомні, патогенез, клініка, класифікація, характеристика функціональних розладів та органічних уражень шлунку та його кукси, консервативне та оперативне лікування). Рідкісні захворювання шлунку та дванадцятипалої кишки: сторонні тіла (різноманітні предмети, безоари (фітобезоари, трихобезоари, себобезоари), опіки (хімічні, термічні), синдром Маллорі-Вейса, хвороба Менетріє, синдром Шмидена, хвороба Рандю-Ослера-Вебера, дивертикули шлунку та дванадцятипалої кишки.

Тема 10. Хвороби печінки. Фіброз, цироз печінки. Хірургічні аспекти теми. Сучасний

патогенез, класифікація. Ускладнення. Клініка ускладнень. Диференційна діагностика. Принципи консервативного та оперативного лікування портальної гіпертензії та її ускладнень”. Жовтяниця як хірургічна проблема. Етіологія, патогенез. Клінічні прояви. Методи дослідження”. Принципи консервативного лікування. Хірургічна тактика. Роль малоінвазивних оперативних методів в лікуванні механічної жовтяниці”. Печінкова недостатність. Стан проблеми. Класифікація. Патогенез. Клінічні прояви в залежності від ступеня важкості”. Сучасні методи лікування печінкової недостатності”. Пересадка печінки. Паразитарні та не паразитарні ураження печінки. Особливості клініки. Диференційна діагностика. Методи обстеження. Ускладнення. Принципи лікувальної тактики”.

Тема 11. Захворювання позапечінкових жовчних протоків. Жовчнокам’яна хвороба. Стан проблеми. Етіологія. Патогенез. Причини утворення конкрементів. Клінічна картина. Діагностика. Диференційна діагностика”. Хронічний калькульозний холецистит. Клінічні прояви. Методи дослідження. Диференційна діагностика. Принципи лікування. Показання до ендоскопічних, лапароскопічних та втручань з міні доступів. Прогноз.”.Ускладнення хронічного калькульозного холециститу. Клініка. Діагностика. Диференційна діагностика. Лікування Постхолецистектомічний синдром. Частота. Класифікація. Клініка різних форм. Диференційна діагностика. Методи обстеження. Лікування

Тема 12. Захворювання підшлункової залози та селезінки. Хронічний панкреатит. Методи діагностики. Клініка. Діагностика. Диференційна діагностика. Принципи консервативного лікування. Показання до операції. Ускладнення хронічного панкреатиту. Клініка. Діагностика. Диференційна діагностика. Лікування. Кісти та нориці. Клініка. Діагностика. Диференційна діагностика. Ускладнення кіст (нагноєння, перфорація, кровотечі, малігнізація). Принципи хірургічної тактики”. Захворювання селезінки (травма, абсцес, кісти, інфаркт, спленомегалія, гіперспленізм, хвороба Верльгофа, хвороба Банті, гемолітична жовтяниця, малярійна спленомегалія). Клініка. Діагностика. Диференційна діагностика. Лікування. Показання до спленектомії. Постспленектомічний синдром”. Робота у відділенні інтенсивної терапії. Курація хворих з патологією гепатопанкреатобіліарної зони”.

Тема 13. Хірургічні захворювання тонкої та товстої кишки Захворювання тонкої кишки. Методи дослідження. Класифікація хірургічних захворювань тонкої кишки. Дивертикули, дивертикул Меккеля, його ускладнення: хронічні(абдомінальна „жаба”) та гострі (оклюзії мезентеріальних судин, хвороба Крона, кишкові). Хірургічна тактика при ускладнених формах інфекційних та паразитарних захворювань. Неспецифічний виразковий коліт (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне)”. Хвороба Крона товстої кишки (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне)”. Дивертикулярна хвороба товстої кишки (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне)”. Поліпи та поліпоз товстої кишки (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне) Гамартомний поліпоз (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне)”. Вади положення кишки, пневматоз, долімегахокolon. Хронічний колостаз (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне)”. Нові технології хірургічного лікування хвороб товстої кишки (лапароскопічні, ендоскопічні)”. Курація хворих (робота студента в палаті, дотримуючись алгоритму обстеження хворого, з аналізом ендоскопічних, УЗ-даних, лабораторних показників), формулювання діагнозу та схеми лікування”. Синдром подразненої товстої кишки (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування).

Тема 14. Хвороби прямої кишки. Хронічний геморрой (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, особливості клінічних проявів різних стадій розвитку геморрою, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне, види операцій)”. Гострий геморрой (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, особливості

клінічних проявів різних стадій розвитку геморою, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне, види операцій)”. Гострий парапроктит (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне)”. Хронічний парапроктит (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне)”. Анальна тріщина, анальний свербіж (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне)”. Випадіння прямої кишки (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне). Інші захворювання прямої кишки: ректоцеле, ректовагінальна нориця, папіліт, солітарна виразка, прокталгія, недостатність анального жома (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне)”. Курація хворих (робота студента з хворими, збирання скарг, анамнезу, проведення пальцевого та інструментального дослідження прямої кишки).

Тема 15. Захворювання м'яких тканин промежини. Синдром опущення промежини (стан проблеми, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика) Піодермія промежини (стан проблеми, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика). Параанальний дерматит (стан проблеми, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика). Кондилломатоз промежини (стан проблеми, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика)”. Епітеліальне куприкове погруження (стан проблеми, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика)”. Рідкісні захворювання м'яких тканин промежини: саркома Капоші, меланома, хвороба Педжета, хвороба Боуена (стан проблеми, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика). Анокуприковий больовий синдром (стан проблеми, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика). Тератоми параректальної локалізації (стан проблеми, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика) Курація хворих із захворюваннями м'яких тканин промежини.

Тема 16. Закрита та відкрита травма живота у мирний та військовий час. Диференційна діагностика при травмах внутрішніх органів черевної порожнини за результатами досліджень та лабораторних показників. Показання до консервативного та хірургічного лікування. Принципи хірургічного лікування пошкоджень органів черевної порожнини.

4. Структура навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	СРС
Змістовий модуль 1			
УРГЕНТНА АБДОМІНАЛЬНА ХІРУРГІЯ			
Тема 1. Гострий апендицит	-	4	2
Тема 2. Гострий холецистит	-	4	2
Тема 3. Гострий панкреатит	2	6	2
Тема 4. Виразкова хвороба шлунку та ДПК та гострі ускладнення виразкової хвороби шлунку та 12- палої кишки	2	4	4
Тема 5. Гостра непрохідність кишечника	-	4	4

Тема 6. Гострий перитоніт	-	4	2
Тема 7. Зовнішні та внутрішні грижі живота та їх ускладнення	2	6	2
Тема 8. Курація хворих		6	6
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	6	38	24
Змістовий модуль 2. ХІРУРГІЧНА ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІЯ ТА ПРОКТОЛОГІЯ			
Тема 9. Хірургія шлунку, дванадцятипалої кишки, хвороби оперированого шлунку.	-	4	4
Тема 10. Хвороби печінки	-	4	2
Тема 11. Захворювання позапечінкових жовчних протоків.	-	2	2
Тема 12. Захворювання підшлункової залози та селезінки	-	6	2
Тема 13. Захворювання тонкої та товстої кишки	-	4	2
Тема 14. Хвороби прямої кишки	-	4	2
Тема 15. Захворювання м'яких тканин	-	4	-
Тема 16. Закриті та відкриті травми животу у мирний та військовий час	-	4	2
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	-	32	16
Диференційний залік	-	4	-
РАЗОМ	6	74	40

5. Теми лекційних / семінарських / практичних / лабораторних занять

5.1. Теми лекційних занять

№	Тема	Кількість годин
1.	Лекція 1. Грижі животу та їх ускладнення	2
2.	Лекція 2. Гострий панкреатит	2
3.	Лекція 3. Виразкова хвороба та гострі ускладнення виразкової хвороби шлунку та 12-палої кишки	2
	Всього	6

5.2. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені

5.3. Теми практичних занять

№	Тема	Кількість годин
1.	Практичне заняття № 1. Гострий апендицит. Анатомо-фізіологічні відомості. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клініка, діагностика, диференційна діагностика. Тактика лікування.	2
2.	Практичне заняття № 2. Атипова клінічна картина гострого апендициту Ускладнення гострого апендициту та апендектомії. Діагностична та лікувальна програма.	2
3.	Практичні заняття № 3 - 4 Особливості клінічного перебігу, клінічної картини гострого холециститу та діагностичної і лікувальної програми у хворих похилого віку та хворих із супутньою патологією. Ускладнення гострого холециститу та холецистектомії	4
4.	. Практичні заняття № 5 - 6 Етіологія та патогенез, класифікація гострого панкреатиту. Поняття гострого деструктивного панкреатиту. Клініка легкого та важкого гострого деструктивного панкреатиту. Диференційна діагностика.	4
5.	Практичне заняття № 7 Ускладнення гострого деструктивного панкреатиту: гостра псевдокіста підшлункової залози, абсцес підшлункової залози, поширений перитоніт, некроз стінок порожнинних органів, кровотеча в черевну порожнину, гострі виразки травного каналу, кровотеча з гострих виразок у порожнину травного каналу, перфорація гострих.	2
6.	Практичне заняття № 8 Етіологія, патогенез та класифікація виразкової хвороби, класифікація перфоративних гастродуоденальних виразок. Клініка типової та атипової перфоративної гастродуоденальної виразки. Лікувальна тактика при перфоративній гастродуоденальній виразці	2
7.	Практичне заняття № 9 Ускладнення виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки. Етіопатогенез, класифікація виразкової кровотечі. Клініка ускладнень виразкової хвороби. Лабораторні та ендоскопічні методи діагностики виразкової кровотечі. Лікувальна тактика при ускладненнях ВХ.	2
8.	Практичне заняття № 10 Г остра непрохідність кишечника Етіологія та патогенез. Типова клінічна картина. Класифікація	2
9.	Практичне заняття № 11 Г остра непрохідність кишечника Принципи консервативного та хірургічного лікування	2
10.	Практичні заняття № 12 - 13 Етіологія, патогенез, класифікація гострого перитоніту. Клініка. Лікувальна тактика при гострому перитоніті. Особливості надання допомоги хворим з ВІЛ інфекцією.	4

11.	Практичні заняття № 14 - 15 Грижі живота. Класифікація черевних гриж. Етіологія. Патогенез. Клініка захворювання. Принципи хірургічного лікування. Диференційна діагностика наружних гриж живота. Методи обстеження та постановки діагнозу.	4
12.	Практичне заняття № 16 Види ускладнень гриж та принципи хірургічного лікування. Методи інструментального дослідження при внутрішніх грижах. Ускладнення.	2
13.	Практичні заняття № 17 - 19 Курація хворих. Написання історії хвороби.	6
14.	Практичні заняття № 20 - 21 Консервативне та оперативне лікування виразкової хвороби шлунку та ДПК, види операцій. Хвороби оперованого шлунку	4
15.	Практичні заняття № 22 - 23 Хвороби печінки Фіброз, цироз печінки.. Печінкова недостатність. Паразитарні та не паразитарні ураження печінки. Методи обстеження. Ускладнення. Принципи лікувальної тактики”.	4
16.	Практичне заняття № 24 Анатомо-фізіологічні особливості жовчних шляхів. Холангіт, холедохолітаз, механічна жовтяниця.Етіологія та патогенез. Класифікація. Клініка, діагностика, диференційна діагностика. Хірургічна тактика. Принципи лікування. Постхолецистектомічний синдром	2
17.	Практичні заняття № 25 - 26 Хронічний панкреатит. Методи діагностики. Клініка. Діагностика. Ускладнення хронічного панкреатиту. Принципи лікування. Кісти та нориці. Принципи хірургічної тактики.	4
18.	Практичне заняття № 27 Захворювання селезінки. Вади розвитку, кісти селезінки. Травма селезінки. Методи діагностики , показання до хірургічного лікування	2
19.	Тема 13. Практичні заняття № 28 - 29 Класифікація хірургічних захворювань тонкої кишки. Неспецифічний виразковий коліт. Хвороба Крона. Дивертикулярна хвороба та поліпоз товстої кишки. Методи діагностики та лікування.	4
20.	Практичне заняття № 30 Хвороби прямої кишки - геморрой , парапроктит, Анальна тріщина, Випадіння прямої кишки	4
21.	Практичне заняття № 31 Захворювання м'яких тканин промежини “Синдром опущення промежини . Піодермія промежини. Кондиломатоз промежини. Епітеліальне куприкове погруження	2
22.	Практичні заняття № 32 - 33 Закрита та відкрита травма живота. Диференційна діагностика при травмах внутрішніх органів черевної порожнини за результатами досліджень та лабораторних показників. Принципи хірургічного лікування. Складання тестового контролю	6
23.	Диференційний залік	4
РАЗОМ		74

5.4. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

№	Назва теми / види завдань	Кіл-ть годин
1.	Тема 1. Підготовка до практичних занять 1 - 2	3
2.	Тема 2. Підготовка до практичних занять 3-4	3
3.	Тема 3. Підготовка до практичних занять 5-6	3
4.	Тема 4. Підготовка до практичних занять 7-9	3
5.	Тема 5. Підготовка до практичних занять 10-11	3
6.	Тема 6. Підготовка до практичних занять 11-13	2
7.	Тема 7. Підготовка до практичних занять 13-14	3
8.	Тема 8. Підготовка до практичних занять 15-17	2
9.	Тема 9. Підготовка до практичних занять 18-20	2
10.	Тема 10. Підготовка до практичних занять 21-22	2
11.	Тема 11. Підготовка до практичних занять 23-24	2
12.	Тема 12. Підготовка до практичних занять 25-27	3
13.	Тема 13. Підготовка до практичних занять 28-30	2
14.	Тема 14. Підготовка до практичних занять 31	2
15.	Тема 15. Підготовка до практичних занять 32	2
16.	Тема 16. Підготовка до практичних занять 33	3
	Разом	40

7. Методи навчання

Лекції: навчальна, інформаційна, лекція-візуалізація, лекція-дискусія, лекція-консультація.

Практичні заняття: усне та письмове опитування, вирішення тестових завдань (для контролю вихідного та кінцевого рівня знань), розв'язування типових і нетипових ситуаційних задач, під контролем викладача відбувається тренінг відповідних практичних навичок та професійних вмінь на стимуляційних муляжах.

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, самостійна робота з банком тестових завдань Крок-2, самостійне опанування алгоритмів спілкування з хірургічними хворими.

8. Форми контролю та методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль: бесіда, вирішення клінічних ситуаційних задач, відпрацювання навичок огляду пацієнта, демонстрація та відпрацювання маніпуляцій, тренувальні вправи з диференційної діагностики хірургічних хвороб органів черевної порожнини.

Підсумковий контроль: диференційний залік, тестування.

Оцінювання поточної навчальної діяльності на практичному занятті:

- Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:
 - методи: опитування, вирішення ситуаційної клінічної задачі
 - максимальна оцінка - 5, мінімальна оцінка - 3, незадовільна оцінка - 2.
- Оцінка практичних навичок та маніпуляцій з теми заняття:
 - методи: оцінювання правильності виконання практичних навичок

- максимальна оцінка - 5, мінімальна оцінка - 3, незадовільна оцінка - 2.
3. Оцінювання роботи із пацієнтом з теми заняття:
- методи: оцінювання: а) комунікативних навичок спілкування з пацієнтом, б) правильність призначення та оцінки лабораторних та інструментальних досліджень, в) дотримання алгоритму проведення диференціального діагнозу, г) обґрунтування клінічного діагнозу, д) складання плану лікування;
 - максимальна оцінка - 5, мінімальна оцінка - 3, незадовільна оцінка - 2.
 - Оцінка за одне практичне заняття є середньо-арифметичною за всіма складовими і може мати лише цілу величину (5, 4, 3, 2), яка округлюється за методом статистики.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач самостійно виконав ту чи іншу практичну навичку, чітко вибирав необхідний спосіб надання допомоги при тій чи іншій клінічній ситуації. Здобувач самостійно, чітко і послідовно, з вичерпною повнотою, використовуючи дані додаткової літератури, відповів на всі запитання. Критерії оцінювання виконання тестових завдань: 90-100%. Критерії оцінювання вирішення ситуаційних задач: 10 із 10.
Добре «4»	Здобувач самостійно виконав ту чи іншу практичну навичку, але при цьому допустив дві-три несуттєві помилки. Здобувач зріло орієнтується в матеріалі, але при відповіді допустив дві-три не принципово важливі помилки. Критерії оцінювання виконання тестових завдань: 70-80%. Критерії оцінювання вирішення ситуаційних задач: 7 із 10.
Задовільно «3»	Здобувач не може самостійно вибрати адекватний спосіб допомоги при тій чи іншій клінічній ситуації, робить грубі помилки при виконанні практичної навички. знає фактичний матеріал у повному об'ємі програми курсу, проте затрудняється самостійно і систематично викладати відповіді, примушуючи викладача пропонувати йому навідні запитання. Критерії оцінювання виконання тестових завдань: 50-60%. Критерії оцінювання вирішення ситуаційних задач: 5 із 10.
Незадовільно «2»	Здобувач не виявляє знань способів для надання допомоги при тій чи іншій клінічній ситуації, не може дати жодної правильної відповіді на запитання. студент не виявляє знань і погано орієнтується в основному теоретичному матеріалі курсу зальної хірургії, що виявляється шляхом пропонування йому додаткових запитань. Критерії оцінювання виконання тестових завдань: менше 50%. Критерії оцінювання вирішення ситуаційних задач: жодної не вирішено.

Здобувач допускається до диф. заліку за умови виконання вимог навчальної програми та в разі, якщо за поточну навчальну діяльність він отримав не менше 3,00 балів і склав тестовий контроль за тестами «Крок-2» не менш ніж на 90% (50 завдань).

Оцінювання результатів навчання під час підсумкового контролю

Зміст оцінюваної діяльності	Кількість балів
1. Курацію хворих	1
2. Практичні навички	2
3. Рішення ситуаційних задач	1
4. Рішення тестових завдань КРОК-2	1

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти на диф. заліку

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач освіти правильно, точно і повно виконав всі завдання, чітко і логічно відповів на поставлені екзаменаторами запитання. Ґрунтовно і всебічно знає зміст теоретичних питань, вільно володіє професійною та науковою термінологією. Логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичних завдань. При вирішенні клінічної задачі правильно інтерпретував дані анамнезу, результати клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень, правильно відповідав на всі поставлені питання і переконливо обґрунтовував свою точку зору, міг запропонувати та обґрунтувати альтернативний варіант рішення з окремих питань. При розв'язанні практичного завдання за типом ОСКІ правильно демонстрував виконання практичних навичок, точно дотримувався алгоритму їхнього виконання.
Добре «4»	Здобувач освіти достатньо повно виконав всі завдання, чітко і логічно відповів на поставлені екзаменаторами запитання. Достатньо глибоко і всебічно знає зміст теоретичних питань, володіє професійною та науковою термінологією. Логічно мислить і будує відповідь, використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичних завдань. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускає несуттєві помилки, які усуваються самим здобувачем, коли на них вказує екзаменатор. При вирішенні клінічної задачі припускався несуттєвих помилок чи неточностей в інтерпретації даних анамнезу, результатів клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень, без суттєвих помилок відповідав на всі поставлені питання, повно обґрунтовував свою точку зору, проте пропозиція альтернативного варіанту викликала утруднення. При розв'язанні практичного завдання за типом ОСКІ допустив незначні похибки в алгоритмі та техніці виконання навички, виправлені за вказівкою викладача.
Задовільно «3»	Здобувач освіти у неповному обсязі виконав всі завдання, відповіді на додаткові та навідні запитання мають нечіткий, розпливчастий характер. Володіє основним обсягом теоретичних знань, неточно використовує професійну та наукову термінологію. Відчуває значні труднощі при побудові самостійної логічної відповіді, у застосуванні теоретичних знань при аналізі практичних завдань. У відповідях мають місце суттєві помилки. При вирішенні клінічної задачі з помилками інтерпретував дані анамнезу, результати клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень, не знав окремих деталей, допускав неточності у відповідях на питання, недостатньо правильно обґрунтовував свої відповіді та трактував формулювання, відчував труднощі у виконанні завдань та пропозиції альтернативних варіантів. При розв'язанні практичного завдання за типом ОСКІ припустився значних похибок у алгоритмі та техніці виконання навички.
Незадовільно «2»	Здобувач освіти не виконав завдання, у більшості випадків не дав відповіді на додаткові та навідні запитання екзаменаторів. Не опанував основний обсяг теоретичних знань, виявив низький рівень володіння професійною та науковою термінологією. Відповіді на питання є фрагментарними, непослідовними, нелогічними, не може застосовувати теоретичні знання при аналізі практичних завдань. У відповідях має місце значна кількість грубих помилок. При вирішенні клінічної задачі не міг інтерпретувати отримані дані анамнезу, результати клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень, відповісти на поставлені питання, або

	допускав у відповідях суттєві помилки; не міг обґрунтувати свої рішення чи робив це не переконливо. Альтернативних варіантів не пропонував. При розв'язанні практичного завдання за типом ОСКІ не продемонстрував або припустився грубих помилок і похибок в алгоритмі та техніці виконання навички.
--	--

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Оцінка за дисципліну складається на 50% з оцінки за поточну успішність та на 50% з оцінки за іспит.

Середній бал за дисципліну переводиться у національну оцінку та конвертується у бали за багатобальною шкалою(200-бальною шкалою).

Конвертація традиційної оцінки в 200-бальну виконується інформаційно-технічний відділ Університету програмою «Контингент» за формулою:

Середній бал успішності (поточної успішності з дисципліни) x 40

Таблиця конвертації традиційної оцінки у багатобальну

Національна оцінка за дисципліну	Сума балів за дисципліну
Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184
Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Нижче 120

За рейтинговою шкалою ECTS оцінюються досягнення здобувачів з освітньої компоненти, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів, шляхом ранжування, а саме:

Конвертація традиційної оцінки з дисципліни та суми балів за шкалою ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% здобувачів
B	Наступні 25% здобувачів
C	Наступні 30% здобувачів
D	Наступні 25% здобувачів
E	Наступні 10% здобувачів

10. Методичне забезпечення

- Робоча програма навчальної дисципліни.
- Силабус.
- Методичні розробки до практичних занять.
- Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти.
- Мультимедійні презентації.
- Ситуаційні клінічні завдання.
- Сценарії рольових ігор (за необхідністю).
- Електронний банк тестових завдань за підрозділами з дисципліни.

11. Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Гострий апендицит. Етіологія. Класифікація. Клінічна картина. Методи лікування.
2. Особливості перебігу гострого апендициту у дітей, у хворих старечого та похилого

віку, у вагітних жінок. Диференційна діагностика.

3. Апендикулярний інфільтрат (клініка, діагностика, лікувальна тактика).
4. Апендикулярний абсцес правої здухвинної западини (клініка, діагностика, лікувальна тактика).
5. Пілефлебіт (клініка, діагностика, лікувальна тактика).
6. Піддіафрагмальний абсцес (клініка, діагностика, лікувальна тактика).
7. Гострий холецистит. Етіологія, класифікація, методи діагностики.
8. Сучасні методи оперативних втручань при гострому холециститі.
9. Диференційна діагностика гострого холециститу.
10. Ускладнення гострого холециститу (емпієма, холедехолітиаз, холангіт), клінічна картина. Особливості клінічної картини ускладнень гострого холециститу при наявності супутньої патології.
11. Показання до мініінвазивних оперативних втручань (ендоскопічних, лапароскопічних, під контролем КТ та ультразвуку). Інтраопераційні ускладнення та їх лікування.
12. Гострий панкреатит. Етіологія та патогенез. Класифікація. Методи обстеження хворих на гострий панкреатит.
13. Типова клінічна картина гострого панкреатиту. Диференційна діагностика гострого панкреатиту.
14. Стадії перебігу гострого деструктивного панкреатиту (панкреонекрозу). Лікувальна тактика некротичному панкреатиті. Ускладнення деструктивного панкреатиту.
15. Показання до оперативних втручань при гострому деструктивному панкреатиті. Характер оперативних втручань при гострому деструктивному панкреатиті. Показання до мініінвазивних оперативних втручань (ендоскопічних, лапароскопічних, під контролем УЗД). Інтраопераційні ускладнення та їх лікування.
16. Виразкова хвороба шлунку та ДПК. Перфорація виразки. Класифікація перфоративної виразки. Клінічна картина. Методи діагностики перфорації виразки.
17. Особливості перебігу атипичної перфоративної виразки. Особливості перебігу прикритої перфоративної виразки. Особливості перебігу перфоративної виразки учепцеву сумку. Особливості перебігу перфоративної виразки в заочеревний простір.
18. Вибір обсягу оперативного втручання при перфоративній виразці. Техніка зшивання перфоративної виразки. Види та техніка виконання пілородуоденопластики
19. Органозберігаючі операції на шлунку та ДПК.
20. Резекційні методи оперативних втручань. Показання, види та техніка виконання резекції шлунка.
21. Поняття шлунково-кишкової кровотечі. Етіологія та патогенез виразкової кровотечі. Клініка виразкової кровотечі. Методи обстеження хворих з виразковою кровотечею.
22. Класифікація виразкових кровотеч за Форестом, за О.О.Шалімовим. Диференціальна діагностика виразкової кровотечі. Особливості перебігу виразкової кровотечі в залежності від ступеня її активності.
23. Вибір способу зупинки кровотечі в залежності від ступеня та активності. Показання до консервативного лікування виразкової кровотечі.
24. Терапія виразкової кровотечі. Методи ендоскопічного гемостазу та показання до їх застосування
25. Методи оперативних втручань при виразковій кровотечі. Вибір методу оперативного втручання в залежності від стану хворого, інтенсивності кровотечі, ступеня крововтрати, локалізації виразки
26. Визначення поняття непрохідності кишечника. Етіологія та патогенез непрохідності кишечника. Класифікація.
27. Класифікація та клініка динамічної непрохідності кишечника. Лікування.
28. Види механічної непрохідності кишечника. Клініка обтураційної непрохідності кишечника. Методи діагностики ГКН.

29. Диференційна діагностика різних видів механічної непрохідності (обтураційна, странгуляційна, заворот кишки).
30. Злукова хвороба. Етіологія та патогенез злукової хвороби. Типова клінічна картина злукової хвороби.
31. Етіологія та патогенез гострого перитоніту. Класифікація гострого перитоніту. Методи обстеження хворих на гострий перитоніт.
32. Стадії перебігу гострого перитоніту. Методи діагностики. Клінічна картина поширеного перитоніту.
33. Лікувальна тактика у хворого на гострий поширений перитоніт.
34. Ускладнення гострого перитоніту. Особливості клінічної картини гострого перитоніту при наявній супутній патології.
35. Поняття, види та методика виконання перитонеального діалізу.
36. Визначення поняття грижі. Причини виникнення грижі. Класифікація гриж.
37. Клінічна картина гриж. Значення форми і розмірів грижі для перебігу захворювання.
38. Грижі білої лінії живота. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
39. Пупкові грижі. Клініка, класифікація, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
40. Пахові грижі. Клініка, класифікація, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
41. Післяопераційні (вентральні) грижі. Клініка, класифікація, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
42. Стегнові грижі. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
43. Защемлені грижі. Типова клініка. Види защемлених гриж. Діагностика, диференційна діагностика.
44. Хірургічна тактика при защемленій грижі. Особливості оперативного втручання при защемленій грижі. Ознаки життєздатності та нежиттєздатності кишки.
45. Невправима грижа. Клініка, диференційна діагностика. Лікування.
46. Сучасні принципи і методи оперативного лікування гриж. Профілактика гриж.
47. Внутрішні грижі. Клініка. Класифікація. Діагностика.
48. Грижі стравохідного отвору діафрагми. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференційна діагностика.
49. Поняття, класифікація, етіопатогенез виразкової хвороби.
50. Пенетрація як ускладнення виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки, клінічна картина, діагностика, лікування.
51. Визначення пілородуоденального стенозу. Причини розвитку пілородуоденального стенозу. Класифікація пілородуоденального стенозу. Методи діагностики.
52. Клінічна картина субкомпенсованого стенозу та декомпенсованому стенозі. Методи діагностики. Принципи передопераційної підготовки хворого.
53. Лікування пілородуоденального стенозу. Види оперативних втручань.
54. Хірургічне лікування виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки (резекційні та органозберігаючі методи)
55. Поняття демпінг синдрому. Причини виникнення. Лікування.
56. Синдром приводної петлі, причини виникнення, діагностика, лікування.
57. Визначення синдрому Маллорі-Вейса. Клініка, діагностика, лікування.
58. Показання до хірургічного лікування грижі стравохідного отвору діафрагми. Методи оперативних втручань.
59. Закрита тупа травма живота. Ушкодження селезінки, види, методи діагностики та лікування.
60. Класифікація хірургічних захворювань тонкої кишки. Неспецифічний виразковий коліт. Хвороба Крона класифікація, діагностика, ускладнення, лікування.

61. Дивертикулярна хвороба та поліпоз товстої кишки. Методи діагностики та лікування.
62. Цироз печінки, класифікація, діагностика, лікування. Печінкова недостатність.
63. Ехінококоз печінки. Методи обстеження. Ускладнення. Принципи лікувальної тактики.
64. Механічна жовтяниця як хірургічна проблема. Методи дренування позапечінкових жовчних шляхів.
65. Класифікація, клініка, діагностика та лікування геморою.
66. Етіологія, клініка, діагностика та лікування гострого парапроктиту.
67. Хронічний парапроктит, класифікація. Нориця прямої кишки, класифікація, діагностика, лікування.
68. Клінічна картина внутрішньо-черевної кровотечі, класифікація крововтрати, методи діагностики та оперативного втручання.
69. Куприковий хід, причини виникнення, класифікація, методи обстеження, лікування.
70. Трансплантація печінки. Показання, хірургічні методики трансплантації печінки

12. Рекомендована література

Основна:

1. Невідкладні стани в хірургії: навчальний посібник (ВНЗ I- III р.а) / К.М. Бабак, А.І. Бабак, В.В. Кретів та ін.; за ред. Л.М. Ковальчука. Київ: «Медицина», 2017. 560 с.
2. Хірургія: підручник / Я.С. Брезницький, О.В. Білов, Б.С. Запорожченко та ін; за ред. Я.С. Березницького. Вінниця: Нова книга, 2020. 528 с.
3. Хірургія: підручник / М.П. Захараш, О.І. Пойда, М.Д. Кучер. Київ: «Нова книга», 2014. 687 с.
4. Хірургічні хвороби: підручник / За ред. проф. П.Г. Кондратенка. Харків: Факт, 2018. 816 с.

Додаткова:

1. Березницький Я.С., Захараш М.П., Мішалов В.Г. Хірургія: підручник. Том III, 2011. 628 с.
2. Лекції з госпітальної хірургії (в 3 томах) / за редакцією професора В.Г. Мішалова. Київ: "Асканія", 2008.
3. Невідкладна хірургія / за ред. Ковальчука Л.Я. Тернопіль: Укрмедкнига, 2012. 288 с.
4. Радзіховський А.П., Бабенко В.І. Невідкладна хірургія органів черевної порожнини. Київ: "Фенікс", 2002. 319 с.
5. Факультетська хірургія: лекції. Одеса: ОДМУ, 2005. 300 с.

13. Електронні інформаційні ресурси

1. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
2. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association
3. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
4. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
5. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
6. www.gmc-uk.org - General Medical Council (GMC)
7. www.bundesaerztekammer.de – Німецька медична асоціація
8. <http://medforum.in.ua/partners-> Асоціація хірургів України
9. <http://endoscopy.com.ua/> - Асоціація ендоскопічних хірургів України
10. <http://thoracic-surgery.com.ua/> - Асоціація торакальних хірургів України
11. <https://youcontrol.com.ua/> - Асоціація судинних хірургів України